

20 ՓԱՐՍ

20 ՓԱՐՍ

Ամսացումի Էփեսոս

Չ-ր Բ-ն Ե-ն Կ-ն Լ-ն Ը-ն Թ-ն
Պ-ն Ռ-ն Ս-ն Վ-ն Գ-ն
Բ-ն Գ-ն Դ-ն Ե-ն Յ-ն
Ո-ն Թ-ն Դ-ն Ե-ն Յ-ն
Բ-ն Գ-ն Դ-ն Ե-ն Յ-ն

1-ր Բ-ն Ե-ն Կ-ն Լ-ն Ը-ն Թ-ն
Պ-ն Ռ-ն Ս-ն Վ-ն Գ-ն
Բ-ն Գ-ն Դ-ն Ե-ն Յ-ն
Ո-ն Թ-ն Դ-ն Ե-ն Յ-ն
Բ-ն Գ-ն Դ-ն Ե-ն Յ-ն

1302 ԻԼՈՒԼ 34

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ 8 ՓԱՆՈՍԱՆ

1302 ՍԵՊՏԵՐ 7

ԷՎԹՐՈՒՆԸՆ ԵՆԵՆԻ ՊԻՐ ԽԱՐԹԱՍԸ

Բարեկամներս ներքին օրոնան նիւս-եօրդ-
-հերարտ կաղէթասը, արիւրէն մէջ-
քեր սերլէվնա իւր զայեթլէ շայանը
միւթայլէ ալիւր պէնտ ներքին թմիւ
տիւր. Պու պէնտ, Նուվէլ-Բըվիւ կա-
ղէթասըն ներքին թմիւ, վէ իմբե-
րաթօր Կիլիսիոյն Վիեննայ սէյնա-
հաթըն, վէլ Նասըլ Եսուլ վէ ես մու-
հարէպէ մէսէլէսինն պատի օլտու-
ղու թէտապիր վէ հարաքեաթա միւ-
սատըֆ օլտուղու կիլիսի, պէնտ մէջ-
քիւր մուհարթիւնն ֆիքրի տէ, Բը-
րէնս Պիղմարգըն պիր թէաթօր օլու-
նու իմարտը իւր հանաթըն շէօհրէթ-
լէթմէք ֆիքրիւնտէ պուլունտուղունու
կիլիսի եթ տիլիւնտէն, այնէն թէրէթմէ
իւր պէրվէնիս արի տէրծ օլունուր Ի
Ալմանիս իմբերաթօր, կէշէն սե-
նէ Բուսիս իմբերաթօրունա արդը
մուհարպէթ եթմիւ օլտուղու կիլիսի,
չիմտիտէ Ալմանիս իմբերաթօր իւր
բուսէլէշմիւ տիր, Շիմտի միւշարիլէյ-
հիւմ, իւր իմբերաթօր տա տայիլէթի
իմթիֆադ տա տարլար, Հադիֆաթը
հալտէ իմթիֆադը իմբերաթօրի տէ-
սիլիլա պէյնլէրիտէ պիր մուհարպէլէ
մէվնուտ տիր քի, պու մուհարպէլէ
իւր իմարտըն, հէր պիրի, իւնա-
թը վուղունաթա կէօրէ պար պար
քէնտի քէյֆլէրիւնէ իմրաի հարէքթի
հալտէ քէյֆլէրի տիր, Մէսէլ, Հօլանտ
գրալընք վէֆաթը վուղունաթա, Ալ-
մանիս իմբերաթօրունն իմթիլիսի
հալտէ իւր իմթիլիսի հարէքթի, Բուսիս
իւր Ալմանիս թարաֆլարընտան
զըմէն գապուլ օլունուր տուր. վէ
քէյֆլէրի Բուսիս, կէրէք Էվթուրտա
վէ կէրէք վալաթի Ասիատա հէր նէ
հարադ ֆիքրիւնտէ իսէ, Էվթլէն
Ալմանիս իւր Ալմանիս թարաֆլա-
րընտան թատիկ օլունուր տուր.
Տիլիսի թարաֆտան Բուսիս իւր Ալ-
մանիս, Ալմանիս քէնտի իմրա-
թընա հիւր գըլադադար տուր. Էլ-
հասըլ Հօլանտ, Պէլիկա, Բուսիս
նիս կիլիսի հիւրիւթըն սաղիլիլէն
վաղիֆէթի իւր իմթիլիսի պարլիսի Պէր-
լիստէ, Բէթլէրպուրկտա, Վիեննա-
տա քէք կիլիսի թաշտիս վէ թան-
գիւմ Էթիլիսի տիր.

Թարիստէն անլալընք տուր քի,
Բուսիս, 1873 տէ Յրանտանըն գալթ
վէ իմթիլիսիտան Ալմանիս քէն
հալտէ իմբերաթօր իւրիւն Ալմանիս
սանտը վէսաթէթի իւր Յրանտա-
նըն նուֆուլ վէ գուլթէթիս պիր
կէօնէ թէնէգըլիւնէ րաղիլ օլունուր-
ղընք քէսմէն պէյնն Էթմիւ տիր. Մ.
Բատթիլի քէնտ Պիղմարգ թարաֆլը-
տան իրալ օլունուր, Էվթուրտան
թէթմիսի սուլըն իւր Յրանտա-
նըն քէսրի գուլթէթի իւր Յրանտա-
նըն իմբերաթօր իւրիւն Ալմանիս
նալտէ քէնտէթի տիր, Անտէն պէրու-
րէնս Պիղմարգ թարաֆլընտան Բու-
սիսն իմբերաթօր հաղըրըն պու
կիլիսի թէքիլիսի Էթմիւ իսէ, պո-
շա չըգիւր տուր.

Կէրէք միլլէթլէր օլուն վէ կէրէք
իւր ատալարը, պիր թէթմիլիսի
սահիս կէօրմէթիս, ասլա պու կի-

պի արիւր ու իմթիլիսիտա պուլունտա-
նադարը տէրքեար տուր. Ալմա-
նիս հիւրիւթի, քէնտի գուլթէթի
թիլիսի չըգալմանըն վէ պիլարա Յը-
րանտանըն գուլթէթիս արալմանը-
նա Բուսիս պիր քէնտը ատիլ
կէօնէթէթիս լաքիս Մ. Դաթիֆ օթ-
Բուսիս իմբերաթօրունա իսպաթ եթ-
տիլի վէնէլէ, մէսէլէ իսկիլիսիտա
օլուն իսի, օ զէմէն պաղաթ թարգ
օլուն իսի, իւր չու Էսառ իւրէրի-
նէ տիր քի, Էլիսի Ալմանիս իւր
Բուսիս արալմանըն թէթմիւ իւր
իմթիլիսի Էթքեար գուլուն Էթմիւ
տիր.

Թարիստէն անլալընք վէնէլէ,
քէնտ Պիղմարգըն Էթքեար Էթքեար, տա-
հիմա պիր Էթէր իսպաթ եթմիւ, Էթ-
կաթ իւր 1863 տէ Տանիսիսիս, վէ
1866 տա Ալմանիսիս, վէ 1870 տէ
Յրանտա տիւլիսի տուր. Բրէնս
Պիղմարգ, քէնտի հայաթըն շէթիլէ-
տէնէք տիւլ կիլիսի պիր տարպէ իւր
քէնտի քէքեաթիլիսի իսպաթ վէ
թատիկ Էթմիւ քէնտընտա տուր. Միւ-
շարիլէյ, իսկիլիսիտա գաղըն նէթ-
թիլի օլուն, Ալմանիս իմբերաթօ-
րը հաղըրըն իսի օ շէթիլիսի իւր թէ-
պիլէ վէ թալիս Էթմիւ վէ, Ալմա-
նիս Էթիլիսի տէ պու հասիլիսի
թա մալիլ գըլմըն տուր. Պու սուրէթլէ
իսկիլիսիտա Ալմանիսն թիւարէ-
թիլիսի տիւլման նաղարը իւր պաղմադ-
տա տուր.

Բրէնս Պիղմարգ, հէր շէյի հիտ-
տէթլէ իմրա Էթէր, վէ քէնտիսինն
իմրաթընա պիր կէօնա մուպահա-
տա վէ մուսիսիս թէթմիւ իւր Էթ-
միւ, վէ նէթիլիսի Էթէր իսէ, պիր
տաշա պարըլմադ.

Միւշարիլէյ, հիտտէթի քէնտի
մուսիսիս թիւարէթլէր իսիսին պիր
հալա վէթիլի, Միւշարիլէյ, իս
պիր ատալման վէ ես պիր միլլէթ-
տէն արիւր սար Էթմիւ քիլիսի քէնտի-
սինն գաղարալարըն հալտէ,
պու ֆիքրիս իմրաթէն ասլա կէրի
տուլմադ. Հաթիս Պէօթ, Հանսի-
լընքն ամա Դարը, Տարնէմ վաղա-
թընք տէրիսիլի Էթմիւ, վէ Ալմ-
անիս, Յրանտա սարադ քէն-
տի տիր.

Բրէնս Պիղմարգըն թէթմիլ գուլ-
թի պահիլիսի, պու կիլիսի, իսկիլ-
իսիտա իսիս հաղըրալարըն տուր.
Լաղըրալ հաթի օլունուր, հէր շէյ
հաղը, օլունուր, իսկիլիսիտանըն գա-
լիսի նոթթալարըն կէօնէթէթիս
ֆիլ գուլթէթի վէ Էթմիւ սիւրաթը
իւր օ նոթթալարա իսիսիս տիր.
Իսկիլիսիտանըն գալիսի նոթթալա-
րը հալմըն տուր. Միւշարիլէյիսի-
սի մէվադիլ թիւնաթիլիսի շայը
մահտուտէսի, Էլհասըլ թէթմիլ տիւ-
նաթիլ թիւնաթիլիսի պահիլիսի,
Պիլիսի պու գուլթէթլէրտէն պի-
րիսի թալիսի օլունուր, ասըրալմա
կայթիլիսի հուսիլ կէլիլ օլուն պիր
պիլիսի քէնտի տէնէթլէ միւնհէտ-
տիս օլուն, Հօլանտա գըլարըն գա-
րիսին վուղուն վէֆաթը իւր պու-
նըն նէթայիլիսի թէթմիւ իւր Պէրլի-

տէ, Բէթլէրպուրկտա, Վիեննա, մէվ-
գիլի պահա վէ միւղաքէթլէյ գո-
նուլիս տուր. Ալմանիս թարաֆլը-
տան Հօլանտ, Լիւքսեմպուրկ, վէ
Պէլիկա պիր գըլմըն գալմը հա-
վի օլուն Բէն նէհիլ գըլմըն իս-
թիլիսիս, գաթէն Բուսիս իւր Ա-
լմանիս թարաֆլընտան շէթիլիսի
կէօնէթէթիլիսի տիր, Հօլանտանըն
միւսթէթիլիսի պիր պիլիսի քէն-
տիսինն գալմադ տուր. Հաթիս
հուստա պոլս պիլիսի գաթէն վաղիս
պիր սուրէթտէ գաղարալարընըն
տուր. Շարգ ճիլիսիսիս Կրալիլի-
տէն Լիսի վէ նէհիլիսի աղաղըրալմա
Մէսէլ, վէ Մէսէլտէն Մահաթիլիսի
իւր Լիսի արալման Մէօթ գա-
տար թանիս օլունան իսպաթտան
Յրանտանըն նէթտէ գալմադը վէ
Ալմանիսն նէթտէն պաղ կէօնէթ-
թէթլիսի անլալընք. Պու իսպաթըն
չըմալ ճիլիսիսիս վաղը հէլիսի, Ալ-
մանիսն վէ ճէնուլ ճիլիսիսիս
քիլիսի Յրանտա թէթլիլիսի Էթէր-
լէր, Պու իսպաթ, պիր կիլիսի Յրան-
տա իւր Ալմանիս արալմաթիս հու-
տու օլունուր տուր. Հօլանտանըն
պիլիսիսի միւսթէթիլիսի իւր մա-
տէն քէօնիլիսի չըգալ պէլիսիսիս
մէն օլ պէյնիլիսի Ալմանիսիս գալմ
վէ իսպաթ օլունադ տուր.

Իւրէնս Պիղմարգըն թատալ-
վուր գաթիսի պուստան իսպաթ
տիր, Միւշարիլէյ, Ալմանիսն
միւսթէթիլիսիս թէթլիլիսիս իսիսիս
նիւ քէնտէ իսիլիսիսիս իսիսիսիս
տիր. Բուսիս իւր Ալմանիս տալիսի,
Ալմանիս լէհիլիսիս գալմ իմթիլի-
լիսի շէյլիսի գաղըն պիլիսիսիս պիր
միւսթէթիլիսի մաղար օլունադար
տուր.

Բրէնս Պիղմարգ, պու սուրէթլէ
հայաթըն շէթիլիսիսիս տուր, Պու
սուստա, Ալմանիսն միւսթէթիլի-
թաթ իսիլիսի իւր թէթլիսիսիս գուլ-
թէթ վէթմիլիսիս սըրընք գալիլիսի
իսիլիսի Էթէր. Ալմանիսն միւսթէթ-
լիսիսի իսիլիսի սարֆ օլունան վաղթ
ու սիւրէ հիլիսի չըգալմադ տուր.
Բրէնս Պիղմարգըն սըրընք Էթմիւ
լիւմ օլունուր տուր, շէյլիսի, թէ-
սալիլիսիսիս հէր, իսկիլիսիտա
հալ իսիլիսիսիս գոլմադ, Բուսիսն
Հիսթիլիսիսիս իմրա մուհարպէպէ
Էթմիլիսիսիս շէթիլիսի, Բուսիս իւր
նիւսթէթիլիսիսիս պահիլիսիսիս իս-
կիլիսիտա գաղըն ճէթ Էթմիւ, Յրանտա
Պէլիկա պիր ճիւղիսիսիս ճիւղիսիս
գըլմըն վէթիլիսիսիս արալմադ,
Ալմանիս միւսթէթիլիսիսիս իւր մա-
տէն քէօնիլիսի չըգալ մէվադիլիսի
թատարալաթթ ճէթիլիսիսիս իւր Հիս-
տիլիսիս վէ Պահիլիսի Միւշարիլ-
իսիս իմրա կայթիլիսի իմթիլիսի, միւ-
թէթլիսիսիս թէթլիլիսիսիս պըլս անը ի-
քիլիսիս պիր Հօլանտա հալիլիսիս գոլմադ-
տան իսպաթըն տուր.

Լօրտ Սալիկպուրի, տաշա իսիլիսի
Էթմիլիսիս տիր քի, Ալմանիս քէնտի-
սինն պիր թանիսիս տուլիս տուր.
Միւշարիլէյ, քիլիսի Պիղմարգա Էթ-
իլիսիսիս տուր. միւշարիլէյ, միւթէ-

վէֆա իմբերաթօր Յրէթիլիսիսիս Ժուր-
նալըն նէյրի հաղըրալմա իսիլիլիսիս
րա իսիլիսիսիս գըլալիսիս թարա-
ֆլընտան միւշարէթթ օլունուրուն-
տան տուլիս հէնուլ ալիլիսիսիս
տէն կէրի տուլմադը տուր. Միւշա-
րիլէյ, տէրիսիս Էթմիլիսի տիր
քի, քիլիսի Կօրադ օթ, քիլիսի Պիղ-
մարգըն հալիսի օլունուր, վէ ֆաղաթ
միւսթէթիլիսիսիս օլունուր օլունուր
միւր տուր. Պէօթ, Պէնտէթթիլիսի, Ալ-
նէթ գոլթարը, չոգ մահիլիսիսիս
յուր օլունուր, քիլիսի քէնտիլիսիս
քիլիսի Պիղմարգըն սիսթիլիսիս ֆէտա
օլունուր տուր, նասըլ քի, քիլիսի-
քիլիսիսիս Էթլէ օլունադ տուր, Հալ
պու քի, օլուն Սալիկպուրի տաշա
գալիս պիր գուլթիլիսի քէթիլիսիս
պուլունադ տա օլուն, հէնուլ վա-
ղըլ վար իւրէն քէնտիլիսիսիս իսիլիսի
օլունադ ճայիլ տուր.

Գօլմանտան Մէօթ գաղարալ օլուն
սէվալիլիսիս չըմէնտիլիսիս իւր Պէլի-
գանըն ճէթիլիսիս պիլիսիսիսիս հաղ-
ընտա պիր գաղ սէօլ տաշա սէյ-
լիսիլիսի, Մէթիլիսի չըմէնտիլիսիսիս,
նէ Յրանտա վէ նէ տէ իսիլիլիսիսիս
յաղըն հաղըրալարըն տուր. հիլիսի
պիր հիւրիսիլիսի, Բէննէհիլիսիս Հօլան-
տա Լիւքսեմպուրկ, վէ Պէլիկա պիր
գըլմըն հալիլիսի օլուն գըլմընտա
իմրաի հիւր Էթմիլիսիսիս Ալմանիսիս
ալըլիսիսիս, Յիլիսիս պու չըմէն-
տիլիսիս, Ալմանիս թարաֆլընտան
7 սալթ գաղթիլիսիս Պէլիկա իւր
Հօլանտա պիլիսիսիս քիլիլիսիլիսի
ալըլիսիսիս սէվ-
գիլիսի քէթ միւսթիլիսի օլունադ իսիլիսի,
պու թէտապիր Յրանտա գաղըն օլ-
մալըլ, իլա Էթլիսիս հուստա իս-
տալը իւր մէթիլիսի քիլիսիսիլիսիս
Ալմանիսիս գալմ վէ իսպաթիլիսիս պիր
միւսթէթիլիսի տուր.

Պէլիկա Գրալ թալիսիսիս
գալիլ իմթիլիսիսիս իսիս տէ, Հօլան-
տա գըլալ օլունադ տուր վէ հիւ-
թիլիսի, Պալիկա, Վիւրթիլիսիսիս
գըլալարը վէ Մէթիլիսիսիս պիլիսիս
գըլալարը վէ Մէթիլիսիսիս պիլիսիս
թիւլիսիս, վէլիսիսիս Ալմանիսիս
քէնտիլիսի հիւրալարըն միւթիլիսի
Ալմանիսիսիս ալըլիսիսիս միւթիլիսիս
սիլիսիս օլունադ տուր. Բրէնս Պիղ-
մարգ, պու սուրէթլէ իմրաի հարէ-
թէթլէ, թարիլիսիս շան վէ շէօհրէթ
քէսպ իսիլիսիս տիր, Հօլանտալար
Սիլիսիլիսիս գաղարալ նէ Պէլիկա
վէ նէ տէ Ալմանիս ֆիքրիլիսիս մու-
լալիլիսի տէյիլ տիրլէր. Պիլիսիս գըլալ
ալթընք ժաղըն ղէմանը հիւրիսի-
մէլիլիսիս իսիլիլիսիսիս գալմ վէ ի-
լալիս օլունուր քի, պու սուրէթլէ
իսիլիլիսիսիս գըլալ, պիրիլիսիս ժաղ
իսիլիսիսիս իսիլիսիսիս իսիլիլիսիս
իսիլիլիսիս Սիլիսիլիսիս իսիլիլիսիս
գըլալիսիսիսիս էն ալիլիսիսիս թէ-
պալարը տուր.

Թիւլիլիսիս վէ իսիլիսիս

Մէթիլիսիս թալիլիսիսիս միւթիլիսիս վէ
սըլիլիսիսիս օլունալիսիս պաղ քիլիսիսիսիս
իսիլիլիսիսիս իսիլիլիսիսիս պաղարալ
նան սալաթիլիսիս Մէթիլիսիս Սիլիսիս
էթիլիսիս հաղթիլիսիսիս իսիլիլիսիս
ուլա սըլիլիսիս Էթլիլիսիս

ՀԱՅԿԱԿՈՆ ՆԱԽԱԿԱՆԻ

ԺԺ.

Պատուական Մանգո: մէկդ Բ. Գր-
բան ներմանն արժանանալով վերս-
տին հրատարակուելի շնորհակա-
նութեան ազգայններով կ'ողջունեմ
ի բոլոր սրտէ:

Յանհունս ուրախ եմ որ այսօր ա-
մէն դասակարգի ազգայնոց ձեռք-
ազատախօս թերթդ տեսնելու բա-
րեբաղդութիւնն ունիմ, զի այլեւս
Հայ Ժողովուրդը խիստ լաւ համոզ-
ուեցաւ թէ ո՛վ է մեր Եկեղեցւոյ եւ
Ազգին շահուց պաշտպանն եւ ո՛վ է
թշնամին:

Այս ըսածիս իբր ամենամեծ ա-
պացոյց եւ փայլուն մէկ նշանը կըր-
նան համարուել ձեր այս վերջին դա-
դարման միջոցին Գատը-գիւղի, Իւս-
կիւտարի եւ Բերայի մէջ ի նպաստ
ազգագրութեան եւ խրատականաց յա-
ւէտ արժանի բաղմամբայ թերթիդ
բացուած հանգանակութիւններն:

Բաշխարհացէ՛ք ուրեմն, ո՛վ ազ-
նիւդ իմ փանոսեան, զի մերձեալ է
ձեր վեհմ ճակատն դափնեօք պա-
կելու օրը: Խումբ մը գնահատող ան-
ձինք մտադիր են ձեր լրագրական
յորէլեանը կատարել: արդէն ձեր ե-
րեսներուդ տարին թեւակոխած է:
Ձեր առ Ազգն բազմադիմի ծառա-
յութեանց յիշատակն անջնջելի պա-
հելու գովելի նպատակաւ առաջագ-
րեալ այսպիսի երախտագիտական
ազնիւ հանգէս մը առաջին անգամ
է որ պիտի տեսնուի Տաճկաստանի
Հայոցս մէջ:

Այս բարեպատեհ առթիւ, քաղ-
ցըր պարտաւորութիւն մը կը համա-
րեմ իմ ամենաշնորհակալիքս
յայտնել վսեմ: * * * Եֆէսոսի, որ
նախանձելի վեհանձնութեամբ եւ հի-
անալի ազգասիրութեամբ հաճեցաւ
ուր որ անկ է պէտք եղածը խօսել
պատուական Մանգումէիդ վերստին
հրատարակութեանը համար:

Ապրիլն ուրեմն, եւ շատ ապրիլն
այս նման Ազգին մէջ գտնուող եկե-
ղեցասէր եւ ազգասէր եֆէսոսները,
որք իրենց ազգեցելի բարեխօսու-
թեամբ Ազգին փառքն ու պարծան-
քը աւելցնելով իրաւամբ ընդհանուր
ազգին շնորհակալեաց եւ երախտա-
գիտութեանը կ'արժանանան:

Ձեմ ուզեր այսօր ասկից աւելին
գրել, այլ միայն բու վեհ ճակտիդ
իմ բեր համոզներս նուիրելով, ի
խորոց սրտի կատարեալ յաջողութիւն
կը մաղթեմ:

ԱՐՄԵՆԱԿ

Յ. Գ. Լիայոյս եմ որ քիչ օրէն Ման-
գումէդ ըստ ձեր խօստման աւելի
եւս ընդարձակեալ տեսնելու բարե-
բաղդութիւնը կ'ունենամ ի շնորհ
ճշմարիտ ազգասիրաց:

Սիրտս լի է հրճուանօք որ Հայք
միարան կը գտնուին Հայաստանայց
Ս. Եկեղեցւոյ դէմ եղած այս նորնա-
խառնքը մերժելու, եւ ամեն մար-
մունք ատեղութիւն մէկ կողմ ընելով
սիրով կը միանան իրենց Ս. Եկեղեցին
գրկելու: Այն Եկեղեցին՝ որ մեր
բարեացապարտ նախնիքներէն մեզ
մնացած միակ ժառանգութիւնն է
նուիրական, անթիւ մարտիրոսաց
արեամբ ողորեալ, պաշտպանեալ եւ
պերճացեալ:

Քաջ է. Հարկ է որ միշտ այսպէս
փարեալ մնամք մեր Ս. Եկեղեցւոյն
իբր միմիայն խարխիս եւ ապաւէն
փրկութեան, Ձի չիք մեղ փրկութիւն
արտաքոյ քան զՍ. Եկեղեցին Հայաս-
տանայց:

Բարէ, միթէ Հայք կրնային այն-
քան չիթիլ, որ թողով Միաժնի ի-
շած տեղը (Երմիաժն) երթային ա-
նոր մէկ առաքելոյն (Պետրոսի) նըս-
տած տեղը (Հռովմ), եթէ երբէք
Պետրոս Հռովմ դացած է. զոր եւ
ոչ մի ստուգապատում պատմիչ կը
հաստատէ:

Հայք բաւականէն աւելի արթնու-
թիւն ունին այդպիսի պատրանաց
մէջ չլինալու համար:

Եւ հետեւելու գեղեցիկ օրինակ
տուին Պէտրոս-Տէրէյի մերազնայք,
որ Արթ. Յովսէփ վարդապետի Սա-
րաճեան եւ Խանճեան Եֆէսոսի թե-
ղորութեան մըն իսկոյն սթախելով
ընկերութիւն կը կազմեն, դրամ կը
հաւաքեն աղջկանց վարժարան հաս-
տատելու, եւ ճիգով մայրապե-
տաց քովէն աղջկաներին առնելով
հայկական դաստիարակութեամբ կըր-
թելու կը ձեռնարկեն:

Բայց հաշիւ մը եւս կը կարգամ
Մանգումէի մէջ, որմէ կը տեսնուի
թէ, Նորին Սրբազնութեան հրաւի-
րագիրն հակառակ ազգեցողութիւն
ունեցեր է, այսինքն ոչ միայն Հայք
Հռովմայ փարախը չեն դիմեր, այլ
եւ անք գտնուողներէն ոմանք մի
առ մի խոյս տալով՝ իրենց ծնող Ս.
Եկեղեցւոյն ծոցը կը դառնան, ի շա-
րքս որոց կը գտնուի նաեւ մի վար-
դապետ:

Ձուարճալի չէ՞ այս, Ձարմայր:
Յիրաւի, այժմ կարի գոհ եղած
եմ Ս. Պապին հրաւերէն, այնպէս զի
այսուհետեւ կը փափաքեմ եւ ի հար-
կին կաղաչեմ իսկ, որ Նոյն Սրբազ-
նութեանը շնորհ ընէ քանի մը տա-
րին անգամ մը յիշել զմեզ եւ այս-
պիսի հրաւիրագրեր խրկել:

Բայց չմոռնանք թէ Մանգումէ եւս
նշանաւոր դեր մը կատարեց այս պա-
րագայիս մէջ, եւ փութեամբ մեր շը-
նորհակալութիւնն յայտնել իրեն:

Այս միջոցիս միայն մէկ բան անա-
խորժ հնչեց ականջիս, Արմաշու վա-
նաց նկատմամբ Հայրենիքի մէջ տես-
նուած ամբաստանագիրը. որոյ դէմ
Մանգումէի մէջ հրատարակեալ Մ.
Ս. Արդեան եւ Գ. Ճէրրահեան Ե-
ֆէսոսներու հերքումները դժբաղ-
դաբար բաւական զօրութիւն չունե-
ին գայթակղեալ մոքերը բուժելու:
Սոքա աւելի Յ. Փէրվաղեան Եֆէս-
ոսի անձին վրայ կը խօսին փոխա-
նակ նորա ըրած ամբաստանութիւն-
ներն անժխտելի ապացոյցներով շը-
րելու: Փէրվաղեան Եֆէսոսի կրնայ
լինել անիրաւ, բայց խօսքն իրաւ:
Ես չեմ ուզեր Փէրվաղեան Եֆէս-
ոսի իրաւի ոք լինելը գիտնալ, այլ
ըսածնեւրոն սուտ լինելը տեսնալ
յայտնապէս որում կը փափաքեմ ի
սրտէ:

ԵՐԶՂԱՅԱ ԳԱԹՈՒԼԻԲ ՄԷՋԷԼԻՊԻ
(ԵՐԶՂԱՅԱՆ ԳԵՐԵՄԻՆԻ)

Վաղընտա պէլլի պիր նօթմասը
տա, մէքթեպ աշարագ, իլմի վէ
Ալլահն եւլըն թա'լիմ Էտէճէյինի,
վէ մէլլէթ ի էրմէնիյի սաիր միլլէթ
միւթմէտտինէ սըրասնա թէրֆի
Էտէճէյինի պէյան ու թէրֆի էթ-
մէսի տիր: Լաքին պու խոտիս պա-
թըլ տըր, չիւնքի ասըր հաղըրա տէ-
յին Գաթօլիք քիլիսէսի իլմի թէ-
րազգըսնա մանի օլմուշ տըր, Գու-
րունըր վիւթմատա հէգէրան իլմ քէշ-
շաֆլարընը թաղիպ վէ սիւրկիւն է-
տէքէթ իլմին նուրունը գարարթմըշ
տըրլար, Գալիլէօ վազըսըր պու խու-
սուսա էյի պիր միսալ տըր: Ասըր հա-
ղըրա տալիս Գաթօլիք գօլէճէլին-
տէ լիւան թալիմինէ օլտուգնա է-
հէմլիյէթ վէրիլիպ իլմ չիւպէլէրինէ
փէք աղ էհէմլիյէթ վէրիլիք: Եթէ-
տէն պէրու իլմ ու ֆիւնունըր զարի-
ֆէնին թէգատտիւմինէ սէտտ ու
պէնտ օլտըզլարընա շու պիր տէլլի
տիր քի պու կիւնէ տէք Գաթօլիք
մէզհէպինէ սըրադ իլէ մէրպուլ գալ-
մըշ օլան միլլէթլէր մէտէնիյէթ ա-
լէմինտէ իլմ, նուֆուզ վէ գուվլէթ
ճիհէթիլլէ թէտէնի իլլէմիշ տիրլէր:
մէսէլա, Խափանիւ, Փորթուկիլ վէ
ճէնուպի Ամէրիգա տէվլէթլէր Գաթօ-
լիք մէզհէպինի գապուլ իթմէյէ իճ-
պար էտիլլէզտէն փութփէրէթ ի-
քէն շիմտիքինտէն չօք իւսթիւն հալ-
տէ պուլընտըզլարընը թէվարիս խա-
պէր վէրիլիք:

Պրանսա տէվլէթիւն պիր տէհըր-
տէն պէրու էյլէտիլի աղիմ թէրֆի
Գաթի տալիս Գաթօլիք բուհպանլա-
րընը նուֆուզընը գըրմասը, վէ վա-
զըթ վազըթ անլէրին պիւնլէրէսինի
տիլյարընտան թարտ ու թէպիտ էյ-
լէմէսի սայէսինտէ տիր: Շիմտի Պը-
րանսատա ճիգվիթ կիրուհիտէն սայ-
քի հիշ գալմամըշ տըր:

Հաքէզա Իթալիա իթթիֆազըր
պէլլիլլէր հալիտէ տէհըրլէրէ փէ-
րիլիլլէր ու Էսարէթ չէքտիքտէն սօնկ-
րա, տիւվլէր ի մուսղղամա սիլլիլլէ
տալիլլ օլմասը՝ Փափա հաղըթլէրի
նին նուֆուզ ու հիւքիւմէթինի քէն-
տի իւզէրինտէն բէտտ իտիպ աթա-
պիլլէսի սայէսինտէ տիր:

Մէքըրիւ բուհպանլարըն թիւրքի-
տա ալէպլէրլէրինէ պազալըմ: Հէր
հանկը չէհըրիլլէրէ մէզհէպի մէքըր-
թէ'սիս էտիլլէյէ միւպալէրէթ օլուն
մըշ իսէ, իւք Էսասը քէլամ պու օլ-
մուշ տըր: Մահիպալիլ խալըն հու-
գուգուընը գէնիլլիլլէրին վէ աղալարն
ղատընտան վիգայէ Էտէճէյիլ, մէճ-
ճանէն մէքթեպ աշաճաղըզ, վէ հիւ-
քիւմէթճէ տալլարընըր օլտըզտա
Էարթըմ Էտէճէյիլլ: Հալ պու քի
հազ իգի իրիսթիլլանլըզ մէնաֆիլի շալի
սիլլէյի ֆէտա Էտէքէթ իճրա էտիլիլլ:
վէ էյլէճէ վազ օլունմաղ իքէն: պիլ
աքս Գաթօլիք իրիսթիլլանլըզ մէնա-
ֆիլի շալիլլէ վատը վէ իւմիտլէրի
իլէ վազ ու նէշը օլունմաղտա տըր:

Մէքըրիւ փափալար էյէր «Ալլա-
հն Էօլունու թալիմ Էտէճէյլլէր» ի-
սէ, Ինճիլին խալիս թալիմաթընը
նիլլին վազ էթմէյլլէր: Ֆիքըլլէրին
թէնվիլ օլունուպ իքէքէր, վիճտան,
վէ Իրատէթ, հիւրլիլլէթինի զահիլ
օլմասը, տիլյանէթ վէ մէտէնիլլէթ ի
հազ իգիլլէ իլլին էլլէթ շաթթլար տէ-
յիլ մի տիրլէր: Լաքին մա էթ թէ-
հալիլլէ իրիսթարա մէճպուրըզ քի՝ Գա-
թօլիլլէրին լանէթ օլունուպ պիւ-
թիւն գուվլէթի իլլէ ճէնլէշտիլլի
խալիլլէրին հէման պու նէվ հիւրլի-
լէթլէր տիր: Իմտի պու նէվ գուվ-
լէլլէ մանէվլիլլէտէն տիր ու պէրի Գա-

թօլիլլէր գաղանմազ, վէ անլէրի
էվլէրլէրտէն զիլյատէ ույգու տալագ-
լամազ իլլին Ինճիլին վաղըր տէյլլէ,
իլլա քիլիլլէտէ Կիրակի կիւնիւնտէ
մէնաֆիլի շալիլլէ, գէմանի վէ Էտես
մամնա վազ օլունմաղ լաղըմ կէլլէր,
էյլլէ տէ օլունյօր:

Ձօղ տիլյարտա պէյլլէ էթմիլլ օլ-
աղըլարընը իլլիթիլլիլլէր կիւլիլլ թիւր-
քիտա տալիս իլլէ Էլլէ պիւնլաշէ-
տէ էթմէքտէլլէ, Գաթօլիլլէրին Էք-
աթիլլէթի Հալէպ վէ Էնգարէտէ պու-
լունուր: պուլլարըն հալիլլէ պիր աթ-
ֆըր հաղար Էտէլլիմ: Պու Էնլիլ Գա-
թօլիլլէրտէ հիւրը օլմազ իլլին թէպ-
տիլլ մէզհէպ էյլլէթ իտիլլէր իսէտէ,
աղալլի 30-40 սէնէնի միլլուրինէ
բաղմէն օլ խալլալի հիւրլիլլէթ ու թէ-
րազգիլլէրի տէրտէսթ Էտէմէթիլ տիր-
լէր: Հայֆա՝ քի թէֆէքըրու ու թէ-
սալվալարըն վէ մալիւմաթը մէզհէ-
պիլլէրին շիմտի էվլէրլէրտէն զիլյա-
տէ մահտուտ, վէ Կիրակիլլէր փա-
փալարընը քէֆաղաթ ու տէլլալթի
իլլէ իլլ ու իլլէթ վէ զէվգ ու սէֆա
կիւնլէրինէ թէպտիլլ օլունմըշ տըր:
Շայտա պիր Գիթապը Մուգատտէս
պուլլարտան պիրլինի լիլլիտէ Էտ է-
վիլլտէ կէօրիւմիլլէ իսէ՝ փափալար
տէհըսալ գալիլլէր ալէնէլէ աթմըշ տըր-
լար: Գաթօլիք Էհալի նուրը մանէ-
վիտէն, Էտիլ իլլամը իլլահիտէն գա-
թիլլէ մահըրու Էտիլլիլլ տիր: Էլլէթ-
թէ փափալարընը իլլալլէթ ու ինսա-
նի թալիլլէրին Հայաթ Գէլլալլին Է-
րինի թուլթամանաղընտան, նէթի-
ճէի թալիլլէրին մալիւմ տիր: Ու-
մուլլէն ալարագ մէքըրիւ Գաթօլիք
Էհալիլլէրին ալիլագ ու մէշըրպլէրի
էվլէրլէր մէզհէպլէրինտէ օլտուգլա-
րընտան զիլյատէ պօղուլմըշ տըր: Պու
հալ իսէ հիւրը էթմէք Էտ օլմազ,
թէրազգիլլէ էթմէք Էտ էթտիլլմէք
օլմայըլլէր պիլ աքս Էհալիլլին Էսիլ օ-
լունալ թէտէնի էյլլէմէսի տիր: Պի-
նալէն ալէյի Էրմէնի միլլէթինի Գա-
թօլիք փափալարըն վէ ճիգվիլլէր
աղատ Էտէմէյլլէր:

Յիսուս Եֆէսոսիլլին «Հազ իգաթը
պիլլէճէքիլլիլլ վէ հաղիլլաթ սիլլի
աղատ Էտէճէք տիր:» քէլամընա պի-
նալէն, նիլլէ հաղիլլաթ փէրվէր շիւր-
քէթլէր Գիթապը Մուգատտէսի 300
գատար էլլիլլէ ի միւլիլլէրիլլէյէ
թէրճէմէ էթտէրիլլէ իւլլէր միլլ օնլար-
ճա ճիլլէրինի թապ ու նէշը էյլլէ-
միլլ տիր: Հալ պու քի քէնտիլլի Էտ
նըլմաղ ատտ Էտէն Գաթօլիք քիլի-
սէսի (Տրիտէստ Սիւստ մէճլիլլտէն)
Գիթապը Մուգատտէսին լաթիլլէ-
տէն մաաաա լիւսնլարա թէրճէմէ է-
տիլլէմէսինի, վէ օլ լիւսնտա օգու-
յան պուլլունուր իսէ, անճազ պիր
էփիլլգօփիտտան բուխտաթ ալարագ
օղուլլալլիլլէսինի գարաի էյլլէմիլլ
տիր:

Յիսուս Եֆէսոսիլլին զէմինտէ կէ-
չիլլիլլէր էյլլամը մուգատտէսլէրինտէ
Էտլլընը հաղիլլաթ ու նէճաթը Է-
պէտիլլէյի վազ Էտիլլ օլ իքի գարըն-
տալըն միլլաա տալլալլէր բուլլէթ
էթմէք իսթէմէտիլլ: մէլլէր ի ճիւսա-
նի օլմաղըրը պիլլէ բէտտ էյլլէտիլլ:
Յճէպա հուզ ուզընաա շիմտիլլէր
զիլլատէ մի թանրտէն լաթիլլէր
նաաա վիճուհընտան զատը կէ'օրմէյօր
մը իտի, Իմտի Էտ նիլլին Անըն վէ-
քիլլ օլտըզլարընը իտտիա Էտէն փա-
փալար վէ փափալարըն նուֆուզ ու
հիւքիւմէթի ճիւմանիլլէ իսթիլլալլը
պապընտա՝ հիլլ ի հաճէթտէ աղիլլ
ապըրըզլարըն շէյլլէրի պիլլէ գուրդան
վէրմիլլ տիրլէր: Շիւպէ Էտէն՝ զատը
Էտ թէվարիլլէ միւրաճալթ էյլլէ:

ԻՕՕԱ ԿՅՈՒԹԻՒՆ

Իմաստնոյ մը խօսքը մտացս կը ներ-
կայանայ սա ձեւով:

«Ձկայ անհաճոյ բան մը որ հաճո-
յական հետեւանը չունենայ:»

Այս միջոցիս ճիշդ այսպէս պատա-
հեցաւ մեր ազգին՝ ընդ նմին եւ ինձ:
Արդարեւ ի սկզբան, ինչպէս ամեն
Հայ նոյնպէս եւ ես, տահաութիւն
զգացի վերջին կրօնական դէպքին
վրայ, բայց այժմ բերկրեալ եմ անոր
անակնկալ եւ մեզ նպաստաւոր հե-
տեւանքը տեսնելով:

սին. Շու. հալտէ Գաթօլիք օլանլար միլլէթտալլարընըն զատընտան գուրթուլույօր խէլէր տէ. սօնկրաքի հալլէրի էվլէքլէնտէն եւտի գաթ պէտթէր օլույօր :

Գաթօլիքլէն հէվէսքեար օլան Եօգլատը Լուսաւորչախանլար պիլիքլէր քիւրաւորըլարըն ճիւսմանի հիւրըլէթ, եւ մէնաքի ի շախիլէ էվլէլ էմրտէ պիլ տէրէնէն տէք թէրվիճ օլունսա տախի. հիւրըլէթ ի մանէվլէն վէ մէնաքի ի հազիլիլէտէն զիւրըլէթլէրի իլէ պէրապէր մահրուժ օլմագ թէհիլքէսինտէ տիլլէր :

ՄԱՐԿԱՐԻՈՍ ՏԱԴԵՍԵԱՆ
Եօգլատ
1888 Յունիս 26

ՊԻՐ ՎԱՐԱԳԱ
Էնգարէ Գաթօլիքլէրմիլլէն պազը հալլէրի :

(6084 Նէ-Զորոտէ գուրէրէ)
Էվլէլա, պուրատա պուլունան Գաթօլիքլէրմիլլէն թէտաֆֆիլ իթտիլի մէտէնլէնէթ վէ թէրպիլէտէն պիլ նէպլէքէր պահս իտէլիմ :

Պուրանըն խրիսթիան էհալիլէրի միւնէլէրինտէ հիւքմ իլլէնէն վահի պիլ էքքեարա կէօրէ, պիլթիւն Անատուլ շէհրլէրի արասընտա, պուրապը, Գաթօլիքլէրի թէհսիլլէրնտէն օլարագ, թէրպիլէն վէ մէտէնլէնէթ ճիհէթլէրիլէ, մահալլի սայիլէնէ ֆալիք պիլ տէրէնէտէ պուլունմագտա իմիլ տիլ :

Ֆիլվազը, նազարը անիլանէմէ տախի, Անատուլուն, պիլմէքտէ օլունուլուժ պիլ չօգ մահէլլէրնտէն, իլլիք իլլէ Հալլէպ միւսթէնտա օլարագ, սայքի ճիւսմէնտէ ֆախիլ տէլիլ իսէտէ, ֆարիք պիլ հալտէ պուլունմագտէ տիլ : Պու ֆարգը աղիմ, մէգէպիլ մէգպուլուն էնգարէն տիլլուլիլէնտէն, եանի, 60 մէնէտէն պէրու կէօրիլմէկէ պալլարըն օլուպ, եէվմէն ֆիլ եէվմէնտէ քէսպի թարագը իլլէմիլ օլմասըն, պիլզաթ Գաթօլիք էհալիլի տախի թէսիլմ իլլէմէքտէ տիլ, չիւնքի, պուրատա պուլունան իքի պիլ խանէնի միւթէնալիլ էրմէնլէրին 100-120 խանէն մատասը, մէգքիւր քիլիսէն տիլլուլ իլլէմիլլէր տիլ : պիլնտէն ալէյ խրիսթիանլըգ, էքքէրիլէթ ճիհէթլէլ օլ թարագա կէչմիլ օլմասըլա, պուլնլարըն իթթիլազ իթթիլլէրի մէսլէք, վէ ուսուլի մուսլէրէթ, մուսլիլէրէն հիճրէթ իտէնլէր իլլէ, իքի եիւզ խանէնէ պալիլ օլան էրմէնլէրիլէ, վէ տէօրթ եիւզ խանէ մըգտարի Բուվարա, պիլ տէրէնէնէ գատար սիլանէթ իլլէմիլ տիլ : Պու ֆարգլարտան պիլիսի չուտուր, շէօլլէք, թիլթիլն իլլէք աւտէթի, իլլէնէնլէրի գէմմ ու թահգիլ իտէնէն տէրէնէտէ, վէ չօգ մահէլլէրնտէն, չօգ ֆարգը օլարագ, խահիլ վէ իլլէմահա իւզրէ, զիւքիլուր միւնտէսինտէ իսթիմալ օլունտուլու կիպի, պէյնէլ նիսա տախի, թիլքիլաւտա տէլիլ, պէլլէր քիլլէրէյ արզըն հէր ճիհէթլէրնտէ պիլէ էմալի նատիլ պիլ հալտէ իլլիլմէքտէ տիլ, սայքի աւտէթա, սէպալլէթ չաղընտան թալիմ օլունարագ, պիլ խահիլ իլլէ իսթիլմալ թէհամիլմ իլլէմիլ տիլ : ինսանլիլէթ պիլ աֆիլթ օլան պուտէթ, հէր նէ գատար պուլունան խրիսթիան էհալիլի պէյնիտէ, ումուլմէն ճարի իսէտէ, Բուվարտան զիւտա Գաթօլիք սընքը արասընտա հիւքմիլլէր չիտէթ իւզրէ եիւքիլթմէքտէ օլուպ, վէ զալթէն պու սօնքալիլլէրտէ պալլարըն օլունուլու թիլ :

վաեթթ օլունմագտա տըր, վէ զանն իտէրիմ քի պու ֆարգտա ուֆագ պիլ ֆարգ տէլիլ տիլ : Չարչու վէ մահէլլէլլէրտէն կէչիլլէրտէ, կէօրիլլէն էքքէլլէրի վէ գատընլարըն էքքէրիսիլլէն էհէլլէրի սարարմը, նէլլէնէ թուլթուլմուլ, թաղաթտան տիլլէրիլէն էհմէ ինմիլ, վէ սըլթմա վէ սալիլ խասթալըլարըն գօլպընտալլէթ իտիլի պիլ հալէ տիլլար օլմուլլար : Գէգալիք, պիլ ֆարգը աղիմ տախի, իլ ու իլլէթիլ, պուլունն Գաթօլիքլէրի արասընտա, զիւքիլուր վէ նիւվան պէյնիտէ հիւքմիլլէր զիւտալիլլէն եիւքիլթմէքտէ օլմագը տըր, շէօլլէք, տիլնեւտա միւսքիլլարըն զիւտալիլ սարֆ օլունտուլու Բարիլ, վէ Լօնտա վէ էմալիլ օլան շէհրլէր իլլէ թալթ պիլ իտիլլիլլէրտէ, մէգքիլ, մահէլլէրիլլէ իլլէթմէ սարֆիլլէրթը մալիլմէսինի թէհամիլլէ իլլէտիլի, պիլ հիսապ թահագը ուլ իթմիլ տիլ :

Պուրանըն պալլարըն զանէթլէ չօգ իսէտէ, սայիլ մահէլլէր կիպիլ էքքմէլ գալնալթմագ աւտէթլէրի օլմատըլլէրտան, մահալլարըն քեաֆիլ օլմանըլ, խարիճտէն կէթիլլէրիլլէր իլլէ պէրապէր, մահալ չարապ վէ բագը իլլէն սարֆ օլունուլ իլլէն, էվլէրտան կէլլէն էնվալի միւսքիլլար շիլլէրի տալի պուլնլարա իլլէ օլունմագտալլար : Պուրանըն կէրչիլ ումուլ խրիսթիան էհալիլլէրին էնատ օլունապիլլիլլէրտէ Գաթօլիք սընքը բէք զիւտալիլ էհիլլէլլէ տիլ : իճրայիլ մէլագ իլլէն կիլալազ չէ, վալթթ, նամուս, սըհէլթ, իման վէ հէր շէյ ֆէտա օլունապիլլիլ կիպիլ մուսլէլլէ օլունուլ : Նաղըն պալլարտա, գըլլըն էվլէրտէ, պալէտալ թալաւտա իտիլլէն սէրմանէյի ինսանլիլէն խարաֆը, տողընտա աւտէթ օլանըն ինսաֆ ու շէֆգալթըն թահրիլ իտէն պիլ մէնգարէյի միւլէլլիլմէ տիլ : իլլէ պէյլլէ, եալթագտա, կէօլիլն ալարագտան թաղապարըն անէ տէլիլ, իլ վէ մասլահալթ արասընտա թիլթիլլէն շէքէրէք գաթալարըն պէյնիլ պուլնլարտան, վէ պուլունն էլլէրիլլէ, իլլէթլէրին թէհսիլլարթը միւսհիլլէրին արթըրան էհիլլէ գէլլէ պիլ էհալիլլէն թէրպիլլէ վէ մէտէնլիլլէթի, նէ կիւնա վէ նէ տէրէնէ օլուր իսէ, հիւքմիլլէ, գարիլլէր քիլլարմըն մուսլէրէնէն ինալլէ իտէրիմ : Պուրատա, Գաթօլիքլէրին մէտէնլիլլէրն տէյիլ նալարըլարըն սայիլ պալլըն ճիհէթի, կէրչիլ սիլքիլթ իւզրէ կէչմէք իսթիլլէրիլ, լալլէն, էքքէլլէրտէն զիւտալիլ թալիլլէրին բարէլլէրիլլէր ինսան, վէ իսթիլմալ իլլէտիլլէրին էնվալիլ էլլէպ ու իսթիլլալը, էսէթ իւզրէ պէնան իտէրիմ : շէօլլէք, եալթանըլար վէ եալթա Գաթօլիք օլմանլար իլլէ գօնուլլուտուլտա, ծա սըրա վիլլմէլ տէրէնէտէ սէօլլէրին արգասը քէսիլլէրիլլէ, վէ եէթիլլէրիլլէ գօնուլլուլարընտա, հէքիլ պիլտէն պալլալլէր տէվամ իլլէթլէրինտէն գօրան ճըլլըլթը, էհնէպիլլէն հայրէթիլլէ վէ եէթիլլէն օսանըլը մուլիլ օլուր տէրէնէտէ տիլ : Նէ հիւքմիլթ տիլ քի, վալիլտէ վէ նիլնէ գատընլարընըլլէն պիլլէմէտիլլէրիլլէ, վէ տիլմէկէ ճէսարէթ իտէմէտիլլէրին, պուլնլարըն 10-15 եալընտալլէր գըլլարըն պիլլէ էօյրէնիլլէրտէ, սէօլլէրլէրտէ :

ՀԱՍՏԱՌՕՏ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ
Ի պէտս
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆԱՑ
Աշխատասիրեալ
Ի Բ. Մ. ՊՈԶԱՃԵԱՆԷ
Դին 100 փարա
Պարզ ընթերցարանէ մ'աւելի ածան

Ազգային Պատմութեան սոյն նոր գատագիրքն թէ եւ անուամբ համառօտ, այլ իւր մէջ կը բովանդակէ մեր ազգի պատմութեան հին եւ ժամանակակից բոլոր գէպքերն, իրենց պատմաւորներով ու հետեւանքներով բացատրուած, այնպէս որ իւր նոր գատագիրքութեամբ, ժամանակագրութեամբ, դիւրահասկանալի ու մաքուր լեզուաւ, եւ որ աւելին է, ց'արդ նման չտեսնուած դնոյ ածանութեամբ յարմարագոյն գատագիրքն է մեր նախակրթարանաց համար :

Հրատարակիչն սոյն աշխատութիւնը նուիրած է բարեյիշատակ Կիւպլէնկ Ս. Սերովքէ Էֆէնտիլի անմահիլ անուան, փախաքիլով պատուել մեծանուն ազգասէրին յիշատակը :

Կեդրոնատեղին է Կեդրեակին գրատունը, Չագմագըլար թիւ 86 :

Ի.Ա.Ն
Անիլլէրի օն ետտի սէնէտէն պէռու թըրնօլա, Կէլիպօլու, վէ Գայնէրիլլէ, վէ տէօրթ սէնէտէն պէրու տալիլ Գիլասօն մահէլլէ թիլլարէթ թիլլալլէրիլլէ պուլունմուլ օլունուլլուժ հալտէ, մուսլիլլարէն իսէ, մահէլլէրի մէլագըլըն լալլ օլունտուլլունա պիլնան, տալա վէքալլէթիլլէ իլլէթիլալ իտէնէք օլունուլլուլուն, կէրէք Տէրատալլէրտէն վէ տէ կէրէք թալարալարտան հէր նէլ տալա զըմ :

(Տէլ-4)
Ի.Ա.Ն
Սապը Մամուլուն սահիպ իմթիլալը Ալվաղան էֆէնտի, Գաթօլաւտա իլլէնէլլէնպիլ-Պազարընտա, իսիլ խանըտան

պիլ մաղազա քիլչալլիլլէ, նէֆիլ գէլթիլլէն էալը, վէ էլլիլ շարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճիլստէնտէ սապուլ, վէ քէպալիք էնվալիլ նէֆիլ գօնեալար, վէ հալթթա ժօրթ Սալամօն գօնեալը տալիլ կէթիլթմէքտէ պուլունտուլլունտան, մէմուլ օլմալարըն արգու իտէն գաթլարըն թէհիլլէրի իլլթար վէ տալլէթ օլունուլ :

Պօղչա ստասընտան պիլ սէնէլլէրտէն եիլիլլիլլէ գատար էսիլ շարապլար իլլէ, Գըլարըն տալիլ Գուլմանտարիլ թէհսիլլէ օլունան շարապլարըն պուլունտուլլունտան, լիւզուլու պուլունան գաթլարըն մալիլմալթը օլմագ իւզրէ, իլան օլունուլ :

ԳԻՐԱԼԷՐ ՕՏԱԼԱՐ ՎԷ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐ
Իսթանպուլա վազը Պէյլիլք-Եէնի-Խանըն Եօգլարուտալլէր գարուտա սըրատընտա միւսէտէտէն ինչա օլունան, վէ Սալթմը խանը թէհսիլլէ գըլլան խանտա, միւթէտիլ քիլա իլլէ օտա վէ մաղազա պուլունտուլլունտան, թալիլ օլան գաթլարըն Զուհաճիլ խան ճատտէսինտէ վազը 10 վէ 23 վէ 44 նիւմէրօլար իլլէ միւրազգամ, Բուլլէն վէ ճէլլէնէն վէ Արապեան էֆէնտիլլէր միւրահալթլարը իլան օլունուլ :

Մ.Ա.Ղ.Ի.Կ
ԱՐԳԻ ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՒԱԲԱՏՈՑ ՅԱՇԻՄԱԶԻԿ ԼԵԶՈՒԷ
Աշխատասիրեալ
Ե. Մ. ՈՒՐԱՏԵԱՆ
Ի պէտս վարժարանաց

Այս գատագիրքը որ մինչեւ ցարդ 8 ղշ կը ծախուէր, ի խնդրոյ բազմաց այսուհետեւ պիլիլ վաճառուի 6 ղշ ի, ամեն կարգի ուսանողաց դիւրամատչիլ ըլլալու համար :

Կեդրոնատեղին Չարգարեան գրատուն : կը գտնուի նաեւ ամեն Հայ գրարկանագ քով :

Մեծ քանակութեամբ գնողներու կարեւոր գէլլէ :

ՀԱՍՏԱՌՕՏ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ
Ի պէտս
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆԱՑ
Աշխատասիրեալ
Ի Բ. Մ. ՊՈԶԱՃԵԱՆԷ
Դին 100 փարա
Պարզ ընթերցարանէ մ'աւելի ածան

Ազգային Պատմութեան սոյն նոր գատագիրքն թէ եւ անուամբ համառօտ, այլ իւր մէջ կը բովանդակէ մեր ազգի պատմութեան հին եւ ժամանակակից բոլոր գէպքերն, իրենց պատմաւորներով ու հետեւանքներով բացատրուած, այնպէս որ իւր նոր գատագիրքութեամբ, ժամանակագրութեամբ, դիւրահասկանալի ու մաքուր լեզուաւ, եւ որ աւելին է, ց'արդ նման չտեսնուած դնոյ ածանութեամբ յարմարագոյն գատագիրքն է մեր նախակրթարանաց համար :

Հրատարակիչն սոյն աշխատութիւնը նուիրած է բարեյիշատակ Կիւպլէնկ Ս. Սերովքէ Էֆէնտիլի անմահիլ անուան, փախաքիլով պատուել մեծանուն ազգասէրին յիշատակը :

Կեդրոնատեղին է Կեդրեակին գրատունը, Չագմագըլար թիւ 86 :

Ի.Ա.Ն
Անիլլէրի օն ետտի սէնէտէն պէռու թըրնօլա, Կէլիպօլու, վէ Գայնէրիլլէ, վէ տէօրթ սէնէտէն պէրու տալիլ Գիլասօն մահէլլէ թիլլարէթ թիլլալլէրիլլէ պուլունմուլ օլունուլլուլուն հալտէ, մուսլիլլարէն իսէ, մահէլլէրի մէլագըլըն լալլ օլունտուլլունա պիլնան, տալա վէքալլէթիլլէ իլլէթիլալ իտէնէք օլունուլլուլուն, կէրէք Տէրատալլէրտէն վէ տէ կէրէք թալարալարտան հէր նէլ տալա զըմ :

նընտա անիլլէրիլլէ կէօրիլլէք իսթէնէն գէվալթը քիլլարմըն իսթամպուլա Պիլիլք Եէնի-Խան թարագըլար Գաթօլաւտա իլլէթիլալլէրտէ միւսէտէտէն ինչա օլունմուլ օլան Սալթմը խանընտա 5 նիւմէրօլու եալընտէմիլ թէհիլլէր թաղալթ պուլունտուլլարըն իլլէնա, վէ տէրիլլէրտէ իտէնէք պուլունտուլլուժ տալալարտան տօլալը քէնտիլլէրին էլ հէր ճիհէթ մէմուլ իլլէմէկէ չալլաճագըլթ վատ ինթէրիմ :

ՏԱՎՈՒՏ ԱՍՏՈՒՐԵԱՆ
ՆԱԽԱՊԱՏՈՒՄՍԱԿԱՆ ԴԱՍԱԳԻՐԶ
ԹՈՒՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
(տաւոր եւ գրաւոր)

Աշխատասիրեալ
Ե. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ
Դ. Տաղաքութիւն
Մանկավարժական նոր եւ դիւրուսոյց մեթոտով պատրաստուած, եւ բազմաթիւ մանկական պարզ եւ գործնական խնդիրներով ճոխացած :

Դին 3 զորուլ
ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐԶ
ԹՈՒՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
Աշխատասիրեալ
Ե. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԷ
ՄԱՍՆ Բ.

Մանկավարժական նոր եւ դիւրուսոյց եւ պարզ եւ դիւրըմբռնելի ապացուցութեամբ կը թօսի ընդարձակ հետեւեալ նիւթոց վրայ :

Չալիք, կշիւք եւ գրամը. — Տանորդական կոտորակք. — Յատկութիւնք թուոց. — Հասարակ կոտորակք. — Թուոց քիլլէ հին եւ նոր չափուց եւ կշիւք բաղդատութիւնը. — Թուքիլլէ հին եւ նոր չափուց եւ կշիւք քիլլէրուն բաղդատութիւնը. — Իւրաքանչիւր դասի վրայ հրահանգք եւ գործնական խնդիրք, ընդ ամենը իբր 500. — Չախագան ցուցակներ, եւ այլն, եւ այլն :

Դին 8 զորուլ :

NEURALGIE ՆԵՎՐԱԼԻՅԷ
ԺԻՎ չաղրօթը Միլիլլէն (քէգալիլ պալ աղրօթ) : ԳԻՆԱՅՏԵՐՈՒՄ (միւսէ սանընթ) : վէհհալլ սիլիլ տալիլ օլան էլլէնէլի ֆիլլալլէրար, Տօքթօր Cronier-ն իլլէ իլլէթիլլէր իսթիլլէր նա ճալալ : Ըլլալ տէֆ օլմագտա տրրլար, Գուլունու 3 Եանդ տըր Գուլունուրըն իւլլէրէրիլլէ ֆալլիլլէրտէն տալալարըն պուլունմալլէր սիլլէթալլէրտէ տիլ : — Տէրօտա ֆալիստ իլլէ տրլա Մօնէտէ վազը 23 նիւմէր իլլէ միւրազգամ ԲՈՊԻՐԷ Robiquet, 23, Rue de la monnaie à Paris էգգլալանէ սիլլէրալ, վէ իսթանպուլա Մէկիլլէ վէ գուլլալանէսիլլէ Է. Գ. խանէսինտէ պուլունմագտէ տիլ :

ASTHME CATARRHE
ԱՍԹՄ ԳԱՏԱՐ

Իլլ գուլլալալլէր թիլ պիլլիլ իսթիլլէրտէ, նէֆէս տարըլը վէ կէօքիւս սըգընտըր անիլլէրտէ տէֆ օլմագտա տըր : — Պուլունալլէր քիլլէրտէ իւլլէրիլլէ պուլունմալլէր իսթիլլէրտէ պուլունմալլէր տիլլէրտէ (քալիլլէրտէ 3 ֆրալլէր տըր) : — Տէրօտա ֆալիստ իլլէ Մօնէտէ վազը 23 նիւմէր իլլէ միւրազգամ Բօպիլլէ է. Գ. խանէսինտէ տիլ :

Պուրատա Ս. Գալիլէք պիլլալտէրլէր Պիլիլլէր նա ճագալալանէ սիլլէր պուլունմագտէ տիլ :